

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЄС»

Підготовки	Доктора філософії (PhD)
галузі знань	29 – Міжнародні відносини
Спеціальності	291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітньої програми	Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС

Розробник: д. політ. н., проф. Карпчук Наталія Петрівна

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 2 від 13 вересня 2022 р.
Завідувач кафедри: Карпчук Н.П.

Гарант
освітньо-наукової програми
«Міжнародна відносини та стратегічні комунікації
України та ЄС»

Шуляк А.М.

СИЛАБУС

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
форма навчання: денна/заочна	галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», Доктор філософії	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 5		Рік навчання: 2
		Семестр: третій
ІНДЗ: немає		Лекції : 30 год.
		Практичні (семінарські): 36 год.
		Самостійна робота: 74 год.
	Консультації : 10	
	Форма контролю: іспит.	
Мова викладання		<i>Українська</i>

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ВИКЛАДАЧ	Карпчук Наталія Петрівна
КОНТАКТНІ ДАНІ	Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua 097 494 3183
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу. Тематика наукових досліджень: інформаційно-комунікаційна політика міжнародних акторів, інформаційно-психологічні війни, медіа війна. Керівник Проєкту «Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам» програми ERASMUS+ напряму Модуль Жана Моне (№ 101047033 ERASMUS-JMO-2021-MODULE)». Диплом вчителя англійської та німецької мови Волинського державного університету імені Лесі Українки, 1995 р.

2. ОПИС КУРСУ

ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	I семестр 2 рік навчання
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
АНОТАЦІЯ КУРСУ	Стратегічні комунікації та спільна зовнішня й безпекова політика ЄС. Публічна дипломатія й міжнародний PR як компоненти стратком ЄС. Взаємодія з країнами Східного партнерства у сфері стратегічних комунікацій. Боротьба з деструктивною пропагандою, дезінформацією й фейками РФ у ЄС. Боротьба ЄС з поширенням ідей радикалізму й екстремізму. Кібер-безпека в ЄС. Цивільний захист й миротворча діяльність ЄС.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції, практичні заняття, модульна контрольна робота.
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ	Дисципліна складається з трьох умовних блоків: обговорення теоретичних питань, виконання завдань прикладного характеру

СТУДЕНТІВ	(максимум 40 балів за ці два види роботи) й написання однієї модульної контрольної роботи аналітико-творчого характеру (завдання надається наперед) (максимум 60 балів). Якщо аспірант не задоволений усіма поточними результатами чи набрав менше 75 балів, складає іспит в усній формі. Якщо аспірант отримав Сертифікат про проходження певного курсу, що відповідає тематиці дисципліни, то може отримати зарахування окремих тем, чи навіть усієї дисципліни (залежить від тематики пройденого курсу й визначається в кожному випадку індивідуально).
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Присутність на лекціях – бажана, запізнення на заняття – неприпустимі (демонструють неорганізованість та неповагу аспіранта), але не караються. Усі теоретичні й практичні завдання здаються у день проведення заняття. За потреби бути відсутнім на занятті (наприклад, участь у конференції чи події особистого характеру) графік здачі завдань узгоджується з викладачем. Дотримання правил академічної доброчесності – обов’язкове.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є дати знання щодо сутності стратегічних комунікацій у контексті безпекових викликів ЄС, пов’язаних з сучасними гібридними загрозами. Основними завданнями курсу є вивчення специфіки стратегічних комунікацій ЄС, вироблення й вдосконалення навичок аналізу інструментів стратегічних комунікацій, до яких вдається ЄС для протидії ворожій пропаганді, фейкам, й запобігання поширенню ідей екстремізму й радикалізму.
ПРЕРЕКВІЗИТИ	Міжнародний вимір стратегічних комунікацій.
ПОСТРЕКВІЗИТИ	Сучасні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			Консул.
		Лек.	Практ.	Сам. роб	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Інформаційний вимір стратегічних комунікацій ЄС					
Тема 1. Стратегічні комунікації. Підходи ЄС до стратегічних комунікацій	11	2	2	6	1
Тема 2. Публічна дипломатія ЄС як компонент стратегічних комунікацій	14	2	4	7	1
Тема 3. Міжнародні зв’язки з громадськістю ЄС як компонент стратегічних комунікацій	14	2	4	7	1
Тема 4. Просування й захист європейських цінностей. Медіа-висвітлення тематики ЄС	16	4	4	7	1
Тема 5. Комунікації ЄС з країнами Східного партнерства	12	2	2	7	1
Разом за змістовим модулем 1	67	12	16	34	5
Змістовий модуль 2. Безпековий вимір стратегічних комунікацій ЄС					
Тема 6. Стратегічні комунікації в контексті	15	4	2	8	1

спільної безпекової політики ЄС					
Тема 7. EU StratCom. East StratCom. EUvsDisinfo	19	4	6	8	1
Тема 8. Стратегічні комунікації ЄС для протидії пропаганди РФ та ДАШ. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму	17	4	4	8	1
Тема 9. Кібер-безпека в ЄС	13	2	2	8	1
Тема 10. Цивільний захист, гуманітарна допомога та миротворча діяльність як складові стратегічних комунікацій ЄС	19	4	6	8	1
Разом за змістовим модулем 2	83	18	20	40	5
Усього години	150	30	36	74	10

4. ТЕМАТИКА СЕМІНАРІВ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

Назви змістових модулів і тем	год
Змістовий модуль 1. Інформаційний вимір стратегічних комунікацій ЄС	
Тема 1. Стратегічні комунікації. Підходи ЄС до стратегічних комунікацій 1. Еволюція поняття «стратегічні комунікації» в ЄС 2. План дій зі стратегічних комунікацій 2015 р. 3. Переосмислення цілі стратегічних комунікацій у контексті російсько-української війни 2022 р. Співпраця з НАТО	2
Тема 2. Публічна дипломатія ЄС як компонент стратегічних комунікацій 1. Зовнішньополітичні цілі ЄС 2. «М'яка» сила ЄС 3. Розуміння «публічної дипломатії» в ЄС Практичне завдання: Проаналізуйте мистецтво й освіту як компоненти публічної дипломатії ЄС. Підготуйте доповідь (по обох компонентах).	4
Тема 3. Міжнародні зв'язки з громадськістю ЄС як компонент стратегічних комунікацій 1. Імідж (сприйняття) ЄС у світі 2. Міжнародні ролі ЄС 3. Заходи з просування позитивного іміджу ЄС та ідеї європейської інтеграції. Практичне завдання: Проаналізуйте імідж ЄС в Україні та заходи, які ЄС організовує для просування свого позитивного сприйняття й привабливості.	4
Тема 4. Просування й захист європейських цінностей. Медіа-висвітлення тематики ЄС 1. Базові цінності ЄС 2. Виклики цінностям ЄС. Покарання держави-члена за недотримання цінностей ЄС 3. Просування цінностей ЄС 1. Рамки аудіовізуальної й медіа-політики ЄС 2. Доступ журналістів до інформації про ЄС 3. Інформаційні ресурси ЄС	4
Тема 5. Комунікації ЄС з країнами Східного партнерства	2

1. Цілі «Східного Партнерства»	
2. Підтримка комунікаційних проєктів у межах Східного Партнерства	
Змістовий модуль 2. Безпековий вимір стратегічних комунікацій ЄС	
Тема 6. Стратегічні комунікації в контексті спільної безпекової політики ЄС 1. Цілі спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС 2. Стратегічні комунікації в «Глобальній стратегії для зовнішньої й безпекової політики ЄС», 2016 р. 3. Стратегічні комунікації в «Стратегічному компасі для безпеки й оборони ЄС», 2022 р.	2
Тема 7. EU StratCom. East StratCom. EUvsDisinfo 1. East StratCom 2. Western Balkans Stratcom 3. EUvsDisinfo Практичне завдання: Проаналізуйте контент сайту EUvsDisinfo за останній тиждень (хто є ініціатором дезінформації та фейків, яка тематика «найгарячіша», хто є об'єктом впливу). Практичне завдання: Проаналізуйте Звіт EUvsDisinfo за попередній рік. Які фейки мали найбільший розголос? Яка їх мета? Хто їх формував і поширював? Як їх спростовували?	6
Тема 8. Стратегічні комунікації ЄС для протидії пропаганди РФ та ДАШ. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму 1. Підривна діяльність РФ в ЄС. Поняття «FIMI» 2. Стратегічні комунікації ІДІЛ/ДАШ в ЄС 3. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму 1. Мультикультуралізм й мультилінгвізм ЄС 2. Освіта як протидія екстремізму й нетерпимості 3. Проєкти для молоді	4
Тема 9. Кібер-безпека в ЄС 1. Законодавча база ЄС у сфері кібер-безпеки 2. Підхід ЄС до розуміння сутності кібер-безпеки 3. ENISA	2
Тема 10. Цивільний захист, гуманітарна допомога та миротворча діяльність як складові стратегічних комунікацій ЄС 1. Цивільний захист у ЄС 2. Гуманітарна допомога ЄС 3. Миротворча діяльність ЄС Практичне завдання: Проаналізуйте причину створення, специфіку й ефективність однієї миротворчої місії ЄС, що вже закінчилася, й однієї миротворчої місії, що ще триває.	4
Усього години	
	36

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Інтегральна	Загальні	Фахові
	ІНТ. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі	ЗКІ. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника:	до набуття навичок пошуку,

	<p>міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.</p>	<p>систематизації і синтезу інформації з різних джерел.</p>	<p>систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних відносин.</p>
		<p>ЗК2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.</p>	<p>ФК 5. Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.</p>
		<p>ЗК3. Здатність подавати складну інформацію у доступній та зрозумілій формі усно та письмово (в тому числі іноземною мовою), використовуючи наукову стилістику та термінологію.</p>	<p>ФК 6. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.</p>
		<p>ЗК4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.</p>	<p>ФК 7. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин та світової політики.</p>
		<p>ЗК6. Уміння спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю з актуальних питань міжнародних відносин та світової політики, проявляючи дипломатичність та повагу</p>	

		до опонента.
Програмні результати	ПРН 2.	Здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.
	ПРН 5.	Давати оцінку процесам глобалізації та здійснювати ретроспективний аналіз мегатенденцій та мегатрендів глобального розвитку.
	ПРН 6.	Поєднувати теоретичні та практичні підходи для встановлення факторів формування та особливостей зовнішньої політики та стратегії України та інших держав.
	ПРН 7.	Оперувати ключовими теоріями, концепціями і методами дослідження міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі.
	ПРН 10.	Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

6. ЗАПИТАННЯ НА ІСПИТ

1. Еволюція поняття «стратегічні комунікації» в ЄС
2. План дій зі стратегічних комунікацій 2015 р.
3. Переосмислення цілі стратегічних комунікацій у контексті російсько-української війни 2022 р. Співпраця з НАТО
4. Зовнішньополітичні цілі ЄС
5. «М'яка» сила ЄС
6. Розуміння «публічної дипломатії» в ЄС
7. Імідж (сприйняття) ЄС у світі
8. Міжнародні ролі ЄС
9. Заходи з просування позитивного іміджу ЄС та ідеї європейської інтеграції.
10. Базові цінності ЄС
11. Виклики цінностям ЄС. Покарання держави-члена за недотримання цінностей ЄС
12. Просування цінностей ЄС
13. Рамки аудіовізуальної й медіа-політики ЄС
14. Доступ журналістів до інформації про ЄС
15. Інформаційні ресурси ЄС
16. Цілі «Східного Партнерства»
17. Підтримка комунікаційних проектів у межах Східного Партнерства
18. Цілі спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС
19. Стратегічні комунікації в «Глобальній стратегії для зовнішньої й безпекової політики ЄС», 2016 р.
20. Стратегічні комунікації в «Стратегічному компасі для безпеки й оборони ЄС», 2022 р.
21. East StratCom
22. Western Balkans Stratcom
23. EUvsDisinfo
24. Підривна діяльність РФ в ЄС. Поняття «FIMI»
25. Стратегічні комунікації ІДІЛ/ДАШ в ЄС
26. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму
27. Мультикультуралізм й мультилінгвізм ЄС

28. Освіта як протидія екстремізму й нетерпимості
29. Проекти для молоді
30. Законодавча база ЄС у сфері кібер-безпеки
31. Підхід ЄС до розуміння сутності кібер-безпеки
32. ENISA
33. Цивільний захист у ЄС
34. Гуманітарна допомога ЄС
35. Миротворча діяльність ЄС

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль 1																		Модуль 2	Сума балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2										Контрольна робота (одна)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60	
40								40										60	
Обраховується середнє арифметичне за два змістових модулі: максимум 40 балів																		60	100

8. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	1. Карпчук Н. Ініціативи Європейського Союзу в боротьбі з пропагандою тероризму. <i>Гуманітарні візії</i> , Том 6, число 2, 2020, с. 15-20. DOI: https://doi.org/10.23939/shv2020.02.015 .
	2. Карпчук Н., Юськів Б. Вплив російської пропаганди на формування іміджу української влади. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i> , 2020, № 2 (8), с. 73-82. https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/issue/view/11/8
	3. Карпчук Н. Комунікація як інструмент «м'якої сили» Європейського Союзу. <i>Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»</i> , № 13, 2017, http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/issue/current
	4. Карпчук Н. Гуманітарна допомога та цивільний захист як напрям діяльності Європейського Союзу для сприяння міжнародному миру й безпеці. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i> , 2019, № 1 (5), с. 13 -23.

	<p>5. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС як засіб боротьби з дезінформацією. <i>Політичне життя</i>, 2019, № 1, с. 52-58.</p> <p>6. Карпчук Н. EUvsDisinfo як інструмент стратегічних комунікацій ЄС у країнах Східного Сусідства й державах-членах. <i>Україна в координатах Східного партнерства: пошук геополітичних пріоритетів крізь призму національної безпеки: матеріали інтернет-конференції</i>, Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022, с.31-34.</p> <p>7. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС в контексті безпекової політики. <i>Стратегічні комунікації в контексті безпечної політики: європейський та глобальний рівні: матеріали Інтернет-конференції</i>, Луцьк, 19 травня, 2022, с. 5-10.</p>
Основна	<p>1. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна, К. : НІСД, 2017, 496 с. http://old2.niss.gov.ua/articles/2431/</p> <p>2. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. - К. : Вадекс, 2019, 442 с. http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2019/10/SCvmegdunar.pdf</p>
Додаткова	<p>1. Доктрина зі стратегічних комунікацій, 2020, URL: http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/10.pdf</p> <p>2. EU DisinfoLab, URL: https://www.disinfo.eu/</p> <p>3. EU East Stratcom Task Force, URL: http://www.tepsa.eu/wp-content/uploads/2015/12/Kimber.pdf</p> <p>4. García, Juan Pablo Villar, Quirós, Carlota Tarín and Soria, Julio Blázquez. “Strategic communications as a key factor in countering hybrid threats”, <i>European Parliamentary Research Service</i> (Brussels, March 2021), https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/656323/EPRS_STU(2021)656323_EN.pdf.</p> <p>5. Michelsen, Nicholas and Frost, Mervyn Lowne. “Strategic communications in international relations: Practical traps and ethical puzzles”, <i>Defence Strategic Communications</i>. Vol. 2 (2017): 9-33, https://kclpure.kcl.ac.uk/portal/en/publications/strategic-communications-in-international-relations(36b55dee-049f-4d89-b3c7-46297d1f9def).html</p> <p>6. NATO Strategic Communications Centre of Excellence, URL: https://stratcomcoe.org/</p> <p>7. NATO STRATEGIC COMMUNICATION HANDBOOK, URL: http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/NATO-STRATEGIC-COMMUNICATION-HANDBOOK.pdf</p> <p>8. StratCom Ukraine, URL: https://stratcomua.org/ua</p> <p>9. <i>Strategic Communication in EU-Russia Relations: Tensions, Challenges and Opportunities</i>, ed. Evgeny Pashentsev (Cham: Palgrave Macmillan, 2020): 19-20, https://www.academia.edu/40959010/Strategic_Communication_in_EU_Russia_Relations_Strategic_Communication_in_EU_Russia_Relations_Tensions_Challenges_and_Opportunities_Ed_Evgeny_Pashentsev_Cham_Palgrave_Macmillan_2020</p> <p>10. US Department of Defense, <i>Strategic Communication: Joint Integrating Concept</i> (Washington, DC: Department of Defense, 7 October 2009): ii, https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA510204.pdf.</p> <p>11. Zerfass, Ansgar, Verčič, Dejan, Nothhaft, Howard and Werder, Kelly Page. “Strategic Communication: Defining the Field and its Contribution to Research and Practice”, <i>International Journal of Strategic Communication</i>, 12:4 (2018): 487-505, DOI: 10.1080/1553118X.2018.1493485.</p>